הכנסת העשרים ושתיים

יוזמים: חברי הכנסת שרן מרים השכל
בועז טופורובסקי

פ/106/22

הצעת חוק העונשין (תיקון – החרגת טורניר מהגדרת משחק אסור), התש"ף–2019

תיקון סעיף 224 1. בחוק העונשין, התשל"ז–1977[1] (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 224 –

(1) בהגדרה "משחק אסור", בסופה יבוא "לעניין זה, לא יראו טורניר כהגדרתו בסימן זה כמשחק אסור;";

(2) אחרי ההגדרה "הימור" יבוא:

""אישור להשתתפות בטורניר" – אישור להשתתפות כשחקן בטורניר, שיכלול, בין היתר, את מועד ומיקום הטורניר;

"אישור לעריכת טורניר" – אישור הניתן על ידי האיגוד לעריכת טורניר, יכלול, בין היתר, פרטים אלה:

(1) מועד ומיקום הטורניר, כפי שייקבע בתיאום עם שר התיירות;

(2) דמי ההשתתפות בטורניר, שייקבעו מראש על-ידי האיגוד;

"גוף בין לאומי" – גוף המקיים טורנירים בארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, צרפת, אנגליה או איטליה על פי החוק במדינות אלה;

"האיגוד" – תאגיד שלא למטרות רווח, המרכז והמייצג את הפעילות שבה מתקיימים טורנירים בחוק זה; האיגוד יהיה גוף מוכר על ידי גוף בין-לאומי ויפעל מכוח היתר הניתן על ידי שר האוצר או מי מטעמו ומכוח תקנות שהתקין שר האוצר;

---

[1] ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

"טורניר" – מספר משחקים מקבילים שבכל אחד מהם משתתפים שני שחקנים או יותר המשחקים בינם לבין עצמם שניתן לגביהם אישור לעריכת טורניר ושהמשתתפים בו קיבלו אישור השתתפות בטורניר על ידי האיגוד, למעט הימורים שמארגנת המועצה הלאומית בספורט לפי חוק להסדר הימורים בספורט, התשכ"ז–1967[2];

"הפרס בטורניר" – סך הזכייה או התמורה בכסף, שווה כסף או טובת הנאה הניתנים למנצח בטורניר, שייקבע על ידי האיגוד מראש."

הוספת סעיף 224א 2. אחרי סעיף 224 לחוק העיקרי יבוא:

"הוראה לגבי הפרס בטורניר 224א. (א) סכום הפרס בטורניר יועבר לזוכה בלבד על פי כללים שיקבע האיגוד.

(ב) הפרס ייחשב להכנסה לפי סעיף 2א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש][3]."

תיקון סעיף 231 3. בסעיף 231(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) על טורניר."

דברי הסבר

חוק העונשין, התשל"ז–1977, אוסר על עיסוק במשחקים אסורים, הגרלות והימורים. עם זאת, בשל ניסוחו הארכאי, והפרשנות הצרה והדווקנית הנגזרת ממנו והניתנת על ידי בתי המשפט בישראל נפגע באופן מובהק אינטרס הציבור להשתתף במשחקים המשמשים למטרות כשרות.

לפיכך, מוצע להחריג מהחוק סוגים מסוימים של משחקים, שבנסיבות מסוימות ובכפוף להיתר הניתן על ידי שר האוצר או מי מטעמו, אינם חוסים תחת הגדרת "משחק אסור" וכתוצאה מכך, לייתר את הענישה בגין העיסוק במשחקים אלה (להלן – משחקים מותרים).

כיום, לא מתבצעת בחינה והפרדה אמיתית, בין סוגי משחקים שונים וחומרת השפעתם. כך נוצר מצב בו דינם של הגרלות והימורים המותרים בחוק ואף משחקים שקיבלו הכשר מטעמים שונים על ידי מי מרשויות החוק (למשל ברידג' ושש בש), אינו זהה לדינם של משחקים אשר כלליהם ומאפייניהם דומים, שווים ובעלי השפעה זהה למשחקים שהותרו בחוק, מצב ההופך אזרחים נורמטיביים לעבריינים בעלי תיק פלילי.

המשחקים המותרים מעולם לא זכו לבחינה ואישור הגורמים המתאימים בישראל ואינם זוכים לפיקוח על ידי הרשויות המוסמכות. התרת משחקים מסוימים בחסות החוק תעשה צדק עם השחקנים המשתתפים, מארגני המשחקים המותרים והמשחקים עצמם אשר על פי תיקון החוק המוצע, אינם

---

[2] ס"ח התשכ"ז, עמ' 142.
[3] דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

בבחינת "משחק אסור".

תיקון החוק המוצע אינו פוגע בתקנת הציבור אלא מהווה נדבך נוסף בהגנה על תקנת הציבור ואינטרס הציבור.

כאשר מדובר בסוגי משחקים מותרים המורשים בישראל על פי כל דין, הרווחים הנובעים מכספי הזכייה או התמורה אינם חומקים מביקורתם של רשויות החוק והאכיפה כי אם נתונים לפיקוח ציבורי, ומצויים תחת רגולציה וביקורת תמידית.

בדומה להסדרי הימורים אחרים, מועבר שיעור מכספי ההשתתפות במשחקים המותרים והזכייה, לעיתים באמצעות רשויות המס לתמיכה במטרות ראויות בישראל. לעומת זאת, באין הסדר ברור ופיקוח של מי מרשויות השלטון נוצר חלל בלתי רצוי ומשכך מגיעים הרווחים לידיים פרטיות, לעיתים אף לגורמים עבריינים וכן מושקעים מחוץ למדינת ישראל.

פיקוח והסדרה של משחקים מותרים יאפשר להעניק הגנה לקהל חלש ופגיע שלא ניחן במומחיות וחסר את הניסיון הדרוש לעסוק במשחקים אלה.

פיקוח על משחקים מותרים, אף אם מאפשרים הם זכייה בכסף, שווה כסף או טובת הנאה, עשוי למנוע הלבנת הון אשר הושג בדרכים שאינן כשרות ואשר אינו מדווח כאמור לשלטונות המס.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת שרן השכל (פ/5881/20), ועל שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חברת הכנסת שרן השכל (פ/430/21).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

ו' בחשוון התש"ף – 4.11.19